

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної
роботи**



Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 20 » 06 2025 р.

ПРОГРАМА

Організаційно-педагогічної практики

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 013 Початкова освіта

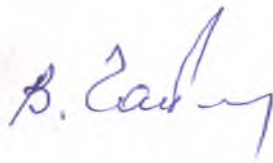
Освітньо-професійна програма – «Початкова освіта»

Програма організаційно-педагогічної практики складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, затверджено вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 року) зі змінами, відповідно до рішення Вченої ради (протокол № 1 від 30.08.2025 року).

Робоча програма укладена гарантом освітньо-професійної програми «Початкова освіта», к.пед.наук Оксаною ПИСАРЧУК і доцентом кафедри освітології і педагогіки Наталією РАТУШНЯК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки, протокол № 12 від 19.06 2025 року).

В.о. завідувача кафедри
освітології і педагогіки



Володимир ЧАЙКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності Початкова освіта, протокол № 5 від 20.06 2025 року.

Керівник ГЗС
к.пед.наук



Оксана ПИСАРЧУК

Вступ

У сучасному глобалізованому світі, де постійно змінюються наукові, культурні, економічні та суспільно-політичні зв'язки між країнами, роль педагогів початкової освіти набуває надзвичайної важливості. Вчителі початкових класів є основними творцями базових знань і навичок у дітей, сприяючи їхньому гармонійному розвитку, соціалізації та адаптації в суспільстві. Вони не лише навчають, а й формують у дітей уявлення про навколишній світ, етичні принципи та культурні цінності.

Педагоги початкової освіти відіграють ключову роль у становленні учнів як особистостей, що здатні ефективно взаємодіяти з оточенням, а також сприяють розвитку критичного мислення та емоційної компетентності. Їхня робота допомагає формувати основи для подальшого навчання в старших класах і забезпечує успішне засвоєння базових предметних знань, таких як математика, мовлення, природознавство, етика та культура.

Сучасні виклики, що постали перед Україною, вимагають підготовки висококваліфікованих педагогів, здатних працювати в умовах різноманіття навчальних методик, інтерактивних технологій та інклюзивного навчання. Від якості підготовки таких спеціалістів залежить не лише ефективність навчання, а й загальний розвиток дітей, їх соціальна адаптація та майбутнє на міжнародній арені.

Якість підготовки педагогів для початкової школи визначає інтелектуальний та культурний потенціал суспільства, оскільки саме в молодшому віці закладаються основи майбутнього навчання та розвитку. Вища школа повинна забезпечити гармонійне поєднання теоретичної підготовки з практичними навичками, орієнтуючи майбутніх педагогів на реальні потреби початкової освіти.

Особливу роль у цьому процесі відіграє педагогічна практика, яка дає можливість майбутнім вчителям не лише закріпити отримані знання, а й сформувати професійні компетентності, необхідні для роботи з дітьми. Під час практики студенти отримують досвід роботи в класі, розвивають навички педагогічної майстерності, адаптуються до реальних умов навчання та вдосконалюють комунікаційні навички, що є ключовими для успішної педагогічної діяльності.

При укладанні цієї програми взято до уваги Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р., № 1556-VII та «Положення про проходження практики здобувачів вищої освіти Західноукраїнського національного університету».

Навчальним планом підготовки магістрів спеціальності 013 Початкова освіта, передбачена педагогічна практика тривалістю шість тижнів, обсягом 270 годин, 9 кредитів ECTS.

Під час педагогічної практики в початковій школі здобувачі освіти мають можливість ознайомитися з організацією навчально-виховного процесу в закладі загальної середньої освіти, вивчити структуру і вимоги навчально-методичної документації, що використовується в початкових класах. Практика передбачає виконання комплексу завдань, спрямованих на розвиток і вдосконалення

професійних компетентностей майбутніх педагогів початкової освіти. До основних видів діяльності відносяться: спостереження та аналітичне опрацювання уроків, розробка навчальних та методичних матеріалів (робочих програм, планів-конспектів уроків, дидактичних матеріалів, тестів, завдань для розвитку мовлення та інших компетентностей учнів); підготовка та проведення уроків як в класі, так і поза ним, під керівництвом викладача чи куратора практики; участь у шкільних методичних нарадах, обговореннях та педагогічних дискусіях.

Практика також сприяє розвитку навичок самоаналізу та рефлексії педагогічної діяльності, допомагає майбутнім вчителям формувати індивідуальний стиль викладання, вдосконалювати вміння ефективно взаємодіяти з учнями та їхніми батьками, а також активно використовувати різні методи і прийоми навчання для створення комфортного та ефективного освітнього середовища в класі.

Програма є основним методичним документом для студентів, керівників практики від закладу вищої освіти (ЗУНУ) та баз практики. Вона визначає завдання, обсяг та зміст діяльності здобувачів освіти, регламентує функції керівників практики, а також порядок взаємодії університету з установами, де проходить практика.

Навчально-методичне керівництво здійснює кафедра освітології і педагогіки. Керівники від баз практики забезпечують дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку, контролюють виконання програми й календарного плану, ведуть облік роботи практикантів і надають письмовий відгук про результати їхньої діяльності. Базами педагогічної практики виступають заклади загальної середньої освіти, з якими укладені угоди про співпрацю. За погодженням з університетом здобувачі освіти також можуть самостійно обрати заклад загальної середньої освіти для проходження практики, уклавши договір між установами.

1. Мета й завдання педагогічної практики

Метою педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) є комплексна професійна підготовка майбутніх вчителів початкової освіти, яка передбачає набуття, закріплення та поглиблення загальних і фахових компетентностей, сформованих у процесі вивчення навчальних дисциплін, що складають основу педагогічної підготовки. Практика орієнтована на розвиток умінь і навичок, необхідних для ефективної роботи в умовах реального освітнього процесу в початкових класах. Це включає оволодіння сучасними методами, формами та засобами навчання, які відповідають потребам учнів молодшого шкільного віку. Також, практичний досвід сприяє формуванню професійних педагогічних компетентностей, необхідних для успішної організації навчання та виховання учнів початкової школи, розв'язання практичних завдань, що виникають в освітньому процесі. Важливим аспектом є розвиток здатності до міждисциплінарної інтеграції знань, формування особистісно-індивідуального стилю педагогічної діяльності, розвитку творчої ініціативи та здатності до дослідження ефективних підходів до навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку.

Завдання педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО):

- підготовка та проведення різних форм навчальної діяльності з учнями початкових класів, включаючи уроки, позакласні заходи, ігрові та інтерактивні методи;
- оволодіння методикою аналізу та оцінки навчальних занять, розвиток навичок самоаналізу та самокорекції педагогічної діяльності, здатність вдосконалювати свої підходи до навчання;
- формування компетентностей у сфері психолого-педагогічних спостережень, організація навчально-виховного процесу, спостереження за розвитком дітей та аналіз ефективності методик і стратегій;
- застосування сучасних освітніх та інформаційних технологій, інноваційних підходів для підвищення якості навчання в умовах початкової школи;
- розвиток і реалізація творчого потенціалу в педагогічній діяльності, використання креативних підходів для залучення учнів до навчального процесу;
- формування морально-етичних цінностей, розвиток культури педагогічного спілкування, уміння працювати в команді з колегами, учнями та батьками, а також підтримка стійкої потреби у професійному самовдосконаленні.

Методи практики охоплюють: методи емпіричного дослідження (педагогічне спостереження, опитування, метод рейтингу, порівняння, моніторинг); методи теоретичного дослідження (опрацювання наукової літератури, теоретичний аналіз, пошуково-дослідницькі підходи, класифікація, конкретизація); загальнонаукові методи (аналіз, синтез, моделювання, аналогія, історико-логічний підхід).

Здобувач освіти повинен знати:

- теоретичні основи сучасної початкової освіти та методики викладання різних освітніх галузей початкової школи;
- основи педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти, зокрема організації навчально-виховного процесу в початковій школі;
- принципи формування навчальних програм, планування занять та організації навчального матеріалу з урахуванням компетентнісного підходу;
- нормативно-правові основи діяльності ЗЗСО, внутрішній розпорядок та правила охорони праці;
- сучасні інформаційні та комунікаційні технології, що застосовуються для викладання методик початкової освіти та педагогічної діяльності;
- методи аналізу навчально-методичної та педагогічної діяльності, основи психолого-педагогічного спостереження та оцінювання результатів навчання.

Здобувач освіти повинен вміти:

- планувати та проводити уроки за різними освітніми галузями відповідно до програми навчальної дисципліни;
- розробляти навчально-методичні матеріали;
- здійснювати педагогічне спостереження та аналіз навчального процесу, оцінювати ефективність використаних методів навчання;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології для організації навчального процесу та підтримки самостійної роботи учнів;
- вести документацію практики: щоденник, плани-конспекти, звіт про проходження практики;
- проводити самооцінювання та рефлексію власної професійної діяльності, визначати напрями професійного вдосконалення;
- забезпечувати дотримання правил техніки безпеки, санітарних норм та внутрішнього розпорядку під час педагогічної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-4. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК) :

СК-1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовою усно та письмово в професійній та науковій діяльності у сфері початкової освіти.

СК-3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти.

СК-4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

СК -6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК -7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

СК-8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

СК -9. Здатність до проектування освітнього процесу в умовах надзвичайних ситуацій (пандемія, воєнні дії, міграція).

СК-10. Здатність до психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність організовувати дитячий колектив на засадах рівності та усвідомлення цінності кожного.

СК-12. Здатність використовувати емоційний інтелект під час вирішення конфліктів в умовах освітнього процесу початкової школи.

Програмні компетентності (ПК):

ПК-А1. Мовно-комунікативна компетентність.

ПК-А2. Предметно-методична компетентність.

ПК-А3. Інформаційно-цифрова компетентність.

ПК-Б1. Психологічна компетентність.

ПК-Б2. Емоційно-естетична компетентність.

ПК-Б3. Компетентність педагогічного партнерства.

ПК-В1. Інклюзивна компетентність.

ПК-В2. Здоров'язбережувальна компетентність.

ПК-Г1. Прогностична компетентність.

ПК-Г2. Організаційна компетентність.

ПК- Г3. Оцінювально-аналітична компетентність.

ПК-Д1.Здатність до навчання впродовж життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН-2. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері початкової освіти державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН-3. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

ПРН-4. Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців в стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПРН-6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

ПРН-7. Вміти адаптовувати освітній процес, забезпечуючи здобуття освіти дітей у кризових умовах.

ПРН-8. Розуміти особливості функціонування сім'ї, яка виховує дитину з ООП, та враховувати їх вплив на освітній процес.

ПРН-9. Вміти організовувати навчальну та виховну діяльність учнів з урахуванням принципів рівності, поваги й партнерства.

ПРН-10. Вміти використовувати інструменти педагогічної медіації на основі емоційного інтелекту для формування soft skills, попередження й конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу.

2. Організація проведення практики

ЗМІСТ	ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
Етапи:	Завдання:
Підготовчий	1. Проведення вступного інструктажу керівником практики. Цей етап спрямований на детальне ознайомлення здобувачів освіти з організаційними особливостями бази практики, правилами та вимогами щодо проходження педагогічної практики. Інструктаж забезпечує формування розуміння структури практики, визначає порядок виконання завдань і засади взаємодії практиканта з керівником. 2. Оформлення відповідних планів виконання завдань практики. Цей процес передбачає диференційований підхід до організації діяльності практиканта, стимулює розвиток самостійності, критичного мислення та дослідницьких компетентностей, спрямованих на ефективне виконання завдань практики. 3. Ознайомлення здобувачів освіти з метою, завданнями та основними етапами практики. Такий підхід забезпечує розуміння структури та логіки практики, формує очікування щодо результатів навчально-практичної діяльності, сприяє усвідомленому плануванню робочого часу та розвитку ключових педагогічних і професійних компетентностей.
Ознайомлювальний	1. Знайомство здобувачів освіти з керівником практики від базової установи (директор ЗЗСО). На цьому етапі здійснюється встановлення професійного контакту між практикантом та куратором, ознайомлення з вимогами до виконання завдань практики та отримання інструкцій. 2. Ознайомлення з організаційною специфікою діяльності установи. Здобувачі освіти вивчають організаційну структуру закладу, функціональні обов'язки структурних підрозділів, основні завдання та внутрішні нормативні документи. Це дозволяє сформулювати компетентності у сфері розуміння організаційних процесів, оцінки ефективності функціонування підрозділів та адаптації власної діяльності до вимог професійного середовища. 3. Визначення форм і способів взаємодії практиканта з керівником практики. На цьому етапі розробляється стратегія виконання завдань практики, включаючи планування діяльності, узгодження часових та тематичних параметрів завдань і визначення методів контролю їх виконання. Реалізація цього підходу сприяє розвитку навичок самостійного управління професійним процесом, ефективного використання ресурсів та професійної відповідальності. 4. Діяльність практикантів спрямована на формування педагогічних компетентностей, засвоєння методологічних підходів до структуризації навчального матеріалу, вдосконалення навичок планування та

	проведення занять, а також на розвиток професійної рефлексії та творчої ініціативи.
Основний	1. Знати структуру та специфіку роботи школи: штатний розпис, обов'язки працівників, кількість класів, розклад уроків; вміти аналізувати ці дані та описати їх у звіті. 2. Засвоїти та проаналізувати у звіті принципи формування класів, уміти оцінювати меблі та їх відповідність віку та особливостям дітей. Розуміти принципи побудови середовища (дистанція, активність, гнучкість, естетика, відкритість); аналізувати приміщення, зали, кабінети, осередки відпочинку. Вміти аналізувати призначення та використання матеріально-технічних ресурсів школи. 3. Сформулювати письмовий звіт про підготовку класу до навчального року. Опанувати та описати у звіті знання про посадові обов'язки, документацію, організацію режиму, взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу. 4. Аналізувати та описати у звіті розклад уроків, їх тривалість та кількість; спостерігати, проводити уроки (план-конспект першого уроку; план-конспект уроку мовно-літературної освітньої галузі; план-конспект уроку математичної освітньої галузі; план-конспект уроку технологічної освітньої галузі, план-конспект ранкової зустрічі.). 5. Проаналізувати та описати у звіті систему методичної роботи у школі, визначивши її основні форми та напрями. На основі спостережень і зібраних матеріалів підготувати пропозиції щодо удосконалення методичної діяльності для підвищення її ефективності. 6. Знати та описати у звіті заходи безпеки та правила дотримання протиепідемічних норм і вимог воєнного часу. 7. Вміти оформлювати щоденник спостережень, конспекти занять і підсумковий звіт у текстовій формі із фото. 8. Опанувати та описати у звіті знання про посадові обов'язки, документацію, організацію режиму, взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу. 9. Аналізувати та описати у звіті розклад уроків, їх тривалість та кількість; спостерігати, проводити уроки (план-конспект першого уроку; план-конспект заняття мовно-літературної освітньої галузі; план-конспект заняття математичної освітньої галузі; план-конспект заняття технологічної освітньої галузі, план-конспект ранкової зустрічі.). 10. Проаналізувати та описати у звіті систему методичної роботи у школі, визначивши її основні форми та напрями. На основі спостережень і зібраних матеріалів підготувати пропозиції щодо удосконалення методичної діяльності для підвищення її ефективності. 11. Знати та описати у звіті заходи безпеки та правила дотримання протиепідемічних норм і вимог воєнного часу. 12. Вміти оформлювати щоденник спостережень, конспекти занять і підсумковий звіт у текстовій формі із фото.
Підсумковий	1. Підтвердження виконання завдань практики. Керівники практики від базової установи та від навчального закладу здійснюють контроль за виконанням здобувачами освіти завдань практики відповідно до графіка та плану роботи. Цей процес передбачає оцінку якості виконання завдань, своєчасності їх виконання та відповідності навчально-методичним вимогам. 2. Підготовка, здача та перевірка звітної документації. Здобувачі освіти систематично ведуть щоденник практики, який відображає всю навчально-методичну діяльність протягом практики: відвідані заняття,

проведені заняття, участь у засіданнях, оцінки та характеристики, надані керівниками практики. Крім того, практиканти оформлюють документацію, що підтверджує виконання завдань практики, зокрема:
--

- звіт про проходження практики;
- щоденник проходження педагогічної практики;
- характеристика.

3. Захист практики та складання заліку. Підсумковим етапом педагогічної практики є захист результатів практичної діяльності здобувачів освіти перед комісією, що передбачає демонстрацію набутих компетентностей, обґрунтування педагогічних і методичних рішень, а також складання заліку з практики.
--

Загальна оцінка здобувача освіти за проходження практики формується на основі комплексної характеристики його професійної та педагогічної підготовки, рівня виконання поставлених завдань, оцінок керівників практики, якості підготовленого звіту та результатів його захисту. Проходження практики здійснюється відповідно до затвердженої програми практики, що забезпечує системність, послідовність виконання завдань та досягнення запланованих результатів навчання і професійного розвитку здобувачів освіти.

До основних функцій та обов'язків керівника практики від кафедри належать:

- Розробка завдань практики з урахуванням спеціалізації та рівня підготовки здобувачів освіти.

- Проведення вступного інструктажу щодо порядку проходження практики та надання студентам-практикантам повного пакета необхідних документів: направлення, програми та робочої програми практики, щоденника практики, методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації тощо. Перелік документів визначається випусковою кафедрою та Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Західноукраїнського національного університету.

- Контроль за створенням умов праці здобувачів освіти, організація та проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки.

- Участь у розподілі здобувачів освіти за місцями проходження практики відповідно до їх спеціалізації та професійних компетентностей.

- Контроль за виконанням програми практики та дотриманням строків її проходження, а також моніторинг досягнення запланованих результатів навчання і професійного розвитку здобувачів освіти.

- Консультаційна підтримка щодо аналізу зібраного матеріалу та його належного включення до звітів з практики.

- Інформування здобувачів освіти про вимоги щодо оформлення та своєчасної здачі звітної документації.

- Організація та проведення захисту звітів з практики, оцінювання результатів практики, атестація студентів і внесення оцінок до відомостей та залікових книжок.

- Передача звітів здобувачів освіти на кафедру для архівування та подальшого використання у методичній роботі.

До основних обов'язків студентів під час проходження педагогічної практики належать:

- Своєчасне отримання від керівника практики направлення, методичних матеріалів та консультацій щодо підготовки звітної документації.
- Дотримання графіка перебування на базі практики та виконання встановлених завдань.
- Виконання завдань програми практики, включно з підготовкою навчально-методичних матеріалів, проведенням занять та участю у запланованих заходах.
- Дотримання правил охорони праці, техніки безпеки, санітарних норм та правил внутрішнього розпорядку бази практики.
- Надання достовірної інформації про результати проходження практики, включно зі щоденником практики та звітною документацією.
- Сумлінне та відповідальне ставлення до виконання професійних обов'язків, прояв ініціативи та самостійності у вирішенні поставлених завдань.
- Своєчасне оформлення та подання звітної документації про результати педагогічної практики для контролю та оцінювання.

Обов'язки безпосередніх керівників практики, призначених базами практики, визначаються окремими розділами договорів на проведення практики.

Керівник практики від бази забезпечує:

- Організацію робочого місця практиканта та забезпечення його необхідними матеріалами для виконання завдань.
- Проведення інструктажів щодо правил техніки безпеки та охорони праці.
- Забезпечення необхідним технічним обладнанням для ефективного виконання завдань.
- Консультаційне супроводження під час практичних завдань, ведення щоденника практики із фіксацією результатів виконаної роботи.
- Оцінювання результатів практики за підсумками проходження, складання письмового відгуку про діяльність практиканта.

3. Вимоги щодо написання та оформлення звіту про практику

Щоденник з практики

Основні завдання педагогічної практики відображаються в графіку щоденника з практики, з дотриманням визначених у ньому термінів виконання завдань. Здобувач освіти здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи у щоденник практики, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчують науковий керівник та керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність його представлення. Результатом проходження педагогічної практики є представлений до захисту, оформлений належним чином, звіт з практики.

СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Рекомендується наступна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту.
2. Вступ, в якому розкривається мета та основні завдання проходження практики.
3. Аналіз виконаних робіт протягом проходження практики.
4. Напрями удосконалення діяльності об'єкта дослідження.
5. Висновки про проходження практики.
6. Додатки.

Загальний обсяг звіту з педагогічної практики не повинен перевищувати 30- 35 сторінок друкованого тексту.

У тексті звіту залишаються поля: зліва – 20 мм, справа – 10 мм, зверху та знизу – 10 мм; міжрядковий інтервал – 1,5; шрифт “Times New Roman” – 14 кегль; абзацний відступ – 1,25 см (не допускається створення абзацного відступу за допомогою клавіші Tab і знаків пропуску); текст вирівнюється по ширині.

На початку кожного розділу чи параграфа зазначається їх назва; кожний розділ потрібно розпочинати з нової сторінки.

Наочні матеріали (схеми, графіки, діаграми, креслення) зазначаються „Рис.”; назва розміщується під рисунком. Рисунки розміщуються у відповідності до логіки викладу і нумеруються послідовно арабськими 10 цифрами в межах кожного розділу, (наприклад, перший рисунок у першому розділі буде позначено: Рис. 1.1.). Таблиці нумеруються аналогічно, проте назва вказується на початку таблиці. Наочні матеріали та таблиці, що перевищують обсяг однієї сторінки виносяться у додатки.

Підведення підсумків педагогічної практики та оцінювання знань здобувачів освіти

Звіт захищається при комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практики від університету, викладачі та (по можливості) керівник від бази практики. Комісія приймає залік у здобувачів освіти відповідно до графіку освітнього процесу. Здобувач освіти, який не виконав програму практики (не подав і не захистив звіт) без поважних причини, відраховується з навчального закладу. Якщо програма практики не виконана з поважної причини, то університет надає можливість здобувачеві освіти пройти практику повторно. Можливість повторного проходження практики, але за власний рахунок, надається і здобувачеві освіти, який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку. Результат заліку за практику вноситься в залікову відомість і в план здобувача освіти за підписом голови комісії. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом календарного року від дня захисту.

Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача освіти. Результати заліку з практики заносяться у залікову відомість і проставляються у заліковій книжці.

Керівник практики інформує адміністрацію університету щодо питань організації проведення практики.

1. Після завершення практики і подачі здобувачами освіти документів деканат визначає термін заліку, де керівник практики заслуховує кожного здобувача освіти, проводить аналіз його роботи, визначає позитивні та негативні моменти, виставляє здобувачеві освіти загальну оцінку за педагогічну практику.

2. Відповідальний керівник за практику від кафедри складає звіт про проходження педагогічної практики здобувачами освіти.

3. Підведення підсумків педагогічної практики реалізується у проведенні заключних конференцій або круглих столів на кафедрі. Диференційна оцінка за педагогічну практику вноситься у відомість і залікову книжку здобувача освіти. Проходження практики здобувачів освіти проводиться у два етапи (проведення тренінгів, проходження практики на виробництві). Оцінка за практику виставляється за підсумками здачі тренінгів та захисту звіту практики. Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми. Форма звітності за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами, (щоденник, характеристика від бази практики з оцінкою), подається на рецензування керівнику практики від університету. Звіт має містити відомості про виконання усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з педагогічної практики визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту: оформлення звіту з проходження практики – 60% і захист звіту – 40%.

Основні показники діяльності, що враховуються при оцінці результатів практики:

- повнота та якість виконання плану практики;
- повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика від бази практики;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих здобувачем освіти у результаті практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

Вимоги щодо порядку проходження педагогічної практики та захисту звіту, подано у методичних рекомендаціях.

Політика щодо термінів складання та перескладання: здобувачеві освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Політика щодо відвідування: Відвідування баз практики є обов'язковою умовою її успішного проходження.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання результатів навчання:

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
A	Завдання виконано відмінно, звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; студент оволодів навиками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача освіти на питання членів комісії вичерпна. Характеристика відмінна.
B	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки неprincipового характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач освіти на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії, завдання виконано дуже добре. Характеристика дуже добра.
C	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; опущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті здобувач освіти продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні, завдання виконано добре. Характеристика добра.
D	Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач освіти проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії, завдання виконано задовільно. Характеристика задовільна.
E	Здобувач освіти допустив суттєві помилки при вирішенні завдань педагогічної практики; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетентностями, завдання виконано задовільно. Характеристика задовільна.
FX	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито, завдання не виконано. Характеристика відсутня або незадовільна.
F	Відсутні звіт, щоденник про практику, завдання не виконано. Характеристика відсутня.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Державний стандарт початкової освіти : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita>
4. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти I ступеня (1–4

класи), розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. К. : МОН України, 2018. 190 с.

5. Савченко О. Я. Теорія і методика навчання у початковій школі : підручник. К. : Освіта, 2012. 319 с.

6. Кононко О. Л. Психологія молодшого школяра : навч. посіб. К. : Слово, 2020. 240 с.

7. Іванова Г. М., Пономарьова Л. К. Методика навчання української мови в початкових класах : навч. посіб. Харків : Основа, 2021. 256 с.

8. Вашуленко М. С., Вашуленко О. І. Методика навчання грамоти і розвитку мовлення : підручник. К. : Літера, 2019. 208 с.

9. ТОВАЖНЯНЬСЬКА І. Л., БОНДАР Т. І. Методика викладання математики в початковій школі : навч. посіб. Харків : Основа, 2022. 272 с.

10. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>

11. Нова українська школа. Офіційний сайт. URL: <https://nus.org.ua>

12. Початкова школа : науково-методичний журнал. К. : Педагогічна преса, 2021–2025. № 1–12.

13. Чайка В. М., Писарчук О. Т., Ратушняк Н. О., Теслюк О. Я. Формування вмінь самоорганізації навчальної діяльності учнів початкової школи з особливими потребами. *Zeszyty Naukowe. Wyższej Szkoły Gospodarki*, Tom 36, S. 163–177. URL: <http://www.ers.byd.pl/userfiles/files/ZN%20ERS%20tom%205%202020.pdf>

14. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи. К.: АСПЕКТ-ПОЛІГРАФ, 2009.

15. Колупаєва А. А., Савчук Л. О. Інклюзивне навчання: методичні рекомендації. К.: 2011.

16. Данілавічюте Е., Колупаєва А. (ред.). Інклюзивна школа: особливості організації та управління. К.: 2007.

17. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки. Львів: Видавництво ЛНУ імені І. Франка, 2019.

18. Таранченко О. М. Командна взаємодія в інклюзивному навчанні. К.: 2012.

19. Практичні посібники та методичні матеріали

20. Практичний посібник для педагогів ЗДО щодо організації інклюзивного середовища. МОН України, 2020.

21. Ратушняк Н.О., Писарчук О. Т., Главацька О. Л, Підготовка вчителя до організації інклюзивного освітньо-розвивального середовища. Вісник науки та освіти. К. : Наукові перспективи. 2025.

22. Zdanevych L. V., Chaika V. M., Pysarchuk O. T., Tsehelnik T. M., Ratushniak, N. O. Training of future teachers for work with children under the conditions of preschool inclusive education. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*. 2020. №13(32). P. 1-15. URL: <https://doi.org/10.20952/revtee.v13i32.14943> (web of science)

ДОДАТКИ

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНОНАУКОВИЙ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра освітології і педагогіки

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики на базі «Назва організації»
ступінь вищої освіти: магістр
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 013 Початкова освіта
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Дата проходження практики з «__»_____20__р. по «__»_____20__р. Дата захисту «__»_____20__р. Оцінка_____	Підготував: здобувач освіти група_____ Прізвище, ім'я, по батькові Керівник практики: від бази практики: Посада, Ім'я та прізвище _____(підпис) (печатка організації) від університету: _____(підпис)
---	---

Додаток 2
(взірець)

Західноукраїнський національний університет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)